

NOS MET HET OOG OP MORGEN

GOEDENACHT VRIENDEN

*De mooiste korte verhalen
voor het slapengaan*

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2025

Inhoud

- Dit is voor Jamie* – TRUMAN CAPOTE 9
(geselecteerd door Elisabeth Steinz)
- De schoonmaker* – BABS GONS 25
(geselecteerd door Simone Weimans)
- De vrouw met het hondje* – ANTON TSJECHOV 37
(geselecteerd door Cees Grimbergen)
- De snoek/De andere snoek* - YORICK GOLDEWIJK 69
(geselecteerd door Joost Vullings)
- De auditie van mevrouw Stulze* – F.B. HOTZ 75
(geselecteerd door Wilfried de Jong)
- GooDeed* – ETGAR KERET 93
(geselecteerd door Sheila Sitalsing)
- Merel* – MAARTEN BIESHEUVEL 105
(geselecteerd door Rob Trip)
- Schroefje* – TOMMY WIERINGA 113
(geselecteerd door Marcia Luyten)

Want ik ben al zo moe – ROB VAN ESSEN 119
(geselecteerd door Coen Verbraak)

Ode aan het luisteren – DAVID VAN REYBROUCK 131
(geselecteerd door Lucella Carasso)

Zomeravond – RENÉE VAN MARISSING 141
(geselecteerd door Jeroen Wollaars)

Een zwervend bestaan – BOB DEN UYL 149
(geselecteerd door Chris Kijne)

De ring – MENSJE VAN KEULEN 161
(geselecteerd door Mieke van der Weij)

Verhaal in de schemering – STEFAN ZWEIG 179
(geselecteerd door Winfried Baijens)

***Dit is voor
Jamie***

Truman
Capote

Uit: *Waar de wereld begint* (2016, Podium. Vertaling Harry Pallemans)

ELISABETH STEINZ:

'Ver na de dood van Truman Capote (1924-1984) werden in een bibliotheek in New York 39 kartonnen dozen met kladblaadjes, schetsboekjes en notities gevonden. In een van die dozen ('Highschool Writings') zat een ware schat: tientallen verhalen die Capote als puber schreef. Ze zijn gebundeld en in 2015 uitgegeven, ook in Nederland. Ze zijn zo ontroerend, u moet ze lezen.

Ontroerend, want je ziet een wonderkind aan het werk. Een beschadigd kind, een ongewenst en treurig kind, dat hunkert naar een lieve moeder. In een interview zei Capote ooit dat zijn moeder hem als klein kind opsloot in een hotelkamer, terwijl zij iets leuks ging doen. In het verhaal **Dit is voor Jamie** zijn die wonden uit zijn jeugd in elke regel voelbaar, zonder dat hij over de pijn zelf schrijft. Hij schrijft juist lief en ontwapenend, zoals je misschien alleen op die leeftijd kan schrijven – als je een wonderkind bent, tenminste.'

BIJNA ELKE MORGEN, behalve op zondag, nam Miss Julie Teddy mee naar het park om te spelen. Teddy was gek op dit dagelijkse uitje. Hij nam zijn fiets mee of wat speelgoed en vermaakte zich terwijl Miss Julie, blij dat ze van hem af was, met de andere kind-meisjes roddelde of met de officieren flirtte. Teddy was het liefst 's ochtends in het park wanneer de zon warm was en het water als een nevel van kristal uit de fonteinen spoot.

'Het lijkt net goud, hè, Miss Julie?' vroeg hij dan aan het in het wit geklede, zorgvuldig opgemaakte kind-meisje.

'Was het dat maar!' mopperde Miss Julie dan.

De avond voor de dag dat Teddy Jamies moeder ontmoette, had het geregend, en die morgen was het park fris en groen. Het liep tegen het einde van september, maar het leek wel een lentemorgen. Uitgelaten holde Teddy over de bestrate paden van het park. Hij was een indiaan, een detective, een roverhoofdman, een sprookjesprins, hij was een engel, hij ging door de bosjes aan de dieven ontsnappen – en bovenal was hij gelukkig en had hij twee hele uren voor zichzelf.

Hij speelde met zijn cowboylasso toen hij haar zag. Ze kwam het pad af en ging op een van de lege bankjes zitten. De hond die ze bij zich had trok zijn aandacht het eerst. Hij hield van honden, hij wilde er dolgraag een, maar papa had nee gezegd, want hij wilde geen puppy zindelijk hoeven maken en als je een volwassen hond nam zou dat toch anders zijn. De hond van de vrouw was er precies zo een als hij altijd had willen hebben.

Het was een ruwharige terriër, nauwelijks ouder dan een puppy.

Hij liep langzaam naar ze toe, een beetje verlegen, en aaide de hond over zijn kop.

‘Goed zo. Brave hond.’ Dat zeiden ze in de films en de avonturenverhalen die Miss Julie hem voorlas.

De vrouw keek op. Ze leek Teddy ongeveer even oud als zijn moeder, maar die had niet zulk mooi haar. Dit leek wel van goud en het golfde en zag er zacht uit.

‘Het is een erg lieve hond. Ik wou dat ik er zo een had.’

De vrouw glimlachte, en daardoor vond hij haar heel mooi. ‘Hij is niet van mij,’ zei ze. ‘Hij is van mijn kleine jongen.’ Haar stem was ook lief.

Meteen begonnen Teddy’s ogen te glinsteren. ‘Is dat net zo’n kleine jongen als ik?’

‘O, hij is ietsje ouder dan jij. Hij is negen.’

Gretig riep Teddy uit: ‘Ik ben acht, of bijna.’ Hij leek jonger. Hij was klein voor zijn leeftijd en heel donker. Hij was geen mooi kind, maar hij had een vriendelijk gezicht en een ontwapenende manier van doen.

‘Hoe heet uw kleine jongen?’

‘Jamie. Jamie.’ Ze leek het fijn te vinden om de naam te zeggen.

Teddy ging naast haar op het bankje zitten. De hond was speels en sprong steeds tegen hem op en krabde aan zijn benen.

‘Zit, Frisky,’ commandeerde de vrouw.

‘Heet hij zo?’ vroeg Teddy. ‘Dat is een erg leuke naam. Het is zo’n lieve hond. Ik wou dat ik een hond had en

elke dag met hem naar het park kon om te spelen, en dan kon hij ’s avonds in mijn kamer zitten en kon ik met hem praten en niet met Miss Julie, want het zou Frisky niet uitmaken waar ik over praatte – toch, jongen?’

De vrouw lachte, een diepe, op de een of andere manier droevige lach. ‘Misschien is Jamie daarom wel zo gek op Frisky.’

Teddy trok de hond liefkozend tegen zijn been aan.

‘Gaat Jamie met hem rennen in het park, en indiaantje spelen en zo?’

De glimlach van de vrouw verdween. Ze wendde haar blik af naar het reservoir. Even dacht hij dat ze boos op hem was.

‘Nee,’ antwoordde ze. ‘Nee, hij rent niet met Frisky. Hij speelt alleen met hem op de vloer, hij mag niet naar buiten. Daarom laat ik Frisky uit. Jamie is nog nooit in het park geweest. Hij is ziek.’

‘O, dat wist ik niet.’ Teddy bloosde. Plotseling zag hij dat Miss Julie over het pad kwam aanlopen en hij wist dat ze boos zou worden als ze hem met een vreemde zag praten.

‘Ik hoop dat ik u terugzie,’ zei hij. ‘Doet u de groeten maar aan Jamie. Ik moet nu weg, maar misschien bent u hier morgen wel weer?’

De vrouw glimlachte; weer vond hij haar lief en mooi. Hij holde het pad af in de richting van Miss Julie, die de duiven kruimels stond te voeren. Hij keek achterom en riep: ‘Dag, Frisky.’ Het golvende haar van de vrouw glansde in de zon.

II

Die avond moest hij steeds maar denken aan de vrouw en aan de kleine jongen, Jamie. Hij moest wel heel ziek zijn als hij niet naar buiten mocht. En liggend in bed zag Teddy Frisky steeds weer voor zich. Hij hoopte dat de vrouw er de volgende dag weer zou zijn.

's Morgens maakte Miss Julie hem wakker met een por en een scherp commando. 'Vooruit, luilak. Kom onmiddellijk dat bed uit of je gaat niet naar het park.'

Meteen sprong hij uit bed en holde naar het raam. Het was onbewolkt en koel en hij rook de frisse geur van de vroege morgen. Het werd vandaag een prachtige dag in het park!

'Jippie, jippie,' schreeuwde hij, en hij rende wild de badkamer in.

'Wat bezielt dat kind nou ineens?' zei Miss Julie terwijl ze de langs stuivende Teddy in opperste verbazing nakeek.

Toen ze bij het park aankwamen, sloop Teddy weg bij Miss Julie terwijl ze met twee andere kindermeisjes stond te praten. De lange kronkelpaden van het park waren zo goed als uitgestorven. Hij voelde zich helemaal vrij en alleen. Hij dook wat kreupelhout in en kwam er naast het reservoir weer uit en daar, iets verderop, zag hij de vrouw met de hond.

Ze keek op toen de hond naar Teddy begon te blaffen.

'Dag, Teddy.' Ze begroette hem hartelijk.

Hij vond het fijn dat ze nog wist wie hij was. Wat was ze aardig! 'Hallo, dag Frisky.' Hij ging op het bankje

zitten en de hond sprong op zijn schoot, likte zijn hand, en duwde met zijn snuit tegen zijn ribben.

'Au,' piepte Teddy. 'Dat kietelt.'

'Ik wacht al bijna tien minuten op je,' zei de vrouw.

'Op mij?' vroeg hij, verbluft en draaiërige van blijdschap.

'Ja,' zei ze lachend. 'Ik moet wel voor het eind van de dag terug naar Jamie.'

'Ja,' zei Teddy haastig, opgewekt. 'Ja, dat is natuurlijk zo, hè? Hij zal Frisky wel missen als die hier in het park is. Ik weet zeker dat ik hem altijd bij me zou houden als hij van mij was.'

'Maar Jamie boft niet zoals jij,' zei ze. 'Hij kan niet rennen en spelen.'

Teddy aaide het dier; hij drukte de koude honden-neus tegen zijn warme wang. Hij had gehoord dat een koude neus bij een hond betekende dat hij gezond was.

'Wat heeft Jamie voor ziekte?'

'O,' antwoordde ze vaag, 'hij moet hoesten, erg hoesten.'

'Dan kan hij niet heel ziek zijn,' zei Teddy monter. 'Ik heb zo vaak moeten hoesten en ik hoefde nooit langer dan twee of drie dagen in bed te blijven.'

Ze glimlachte een beetje. Ze zwegen. Teddy aaide de hond op zijn schoot en was het liefst overeind gesprongen om samen over de grote groene gazons met de bordjes HET GRAS NIET BETREDEN te rennen.

Even later stond ze op en haalde de riem van de hond in. 'Ik moet weg,' zei ze.

'U gaat toch niet?'

‘Ja, jammer genoeg wel. Ik heb Jamie beloofd dat ik meteen terug zou komen. Ik zou alleen even naar de sigarenwinkel gaan om een paar stripbladen voor hem te kopen. Als ik niet opschiet, belt hij de politie nog!’

‘O,’ zei hij gretig, ‘ik heb thuis een heleboel stripbladen. Ik neem er morgen wel een paar mee voor Jamie!’

‘Prima,’ zei de vrouw. ‘Ik zal het tegen hem zeggen. Hij is dol op strips.’ Ze begon het pad af te lopen.

‘Ik zie u hier morgen en dan neem ik de strips mee. Een heleboel neem ik er mee!’ riep hij haar na.

‘Goed,’ riep ze terug, ‘morgen.’ En terwijl hij haar nakeek, bedacht hij hoe fijn het zou zijn om zo’n moeder te hebben en een hond als Frisky. O, Jamie was een echte geluksvogel, dacht hij.

Toen hoorde hij de schelle stem van Miss Julie die hem riep.

‘Teddy, johoe! Teddy, kom onmiddellijk hier. Miss Julie heeft je overal gezocht. Je bent een stoute jongen en Miss Julie is boos op jou!’

Hij draaide zich lachend om en rende naar haar toe en ineens, terwijl hij zo hard rende als hij maar kon, voelde hij zich als een jong boompje dat boog in de wind.

Die avond, nadat hij had gegeten en in bad was geweest, ging hij aan de slag om al zijn stripbladen bij elkaar te zoeken. Ze zaten lukraak in zijn kast gepropt, in zijn houten kist en op zijn boekenplank. Op de kleurige omslagen van de stripbladen na was zijn boekenplank een toonbeeld van verantwoorde lectuur: *The Child's Book of Knowledge*, *The Child's Garden of Verse* en *Books Every Child Should Know*.

Hij wist dertig vrij recente nummers te verzamelen voordat zijn vader en moeder welterusten kwamen zeggen. Zijn moeder droeg een lange gebloemde avondjapon en ze had bloemen en een luchtje in haar haar. Hij hield van de geur van gardenia's, zo scherp en zoet. Zijn vader had zijn smoking aan en zijn hoge zijden hoed in zijn hand.

‘Waar zijn al deze bladen voor?’ vroeg zijn moeder.

‘Voor een vriendje,’ zei Teddy, in de hoop dat ze niet door zou vragen. Het zou minder geheimzinnig, minder spannend zijn als zijn moeder ervan wist.

‘Vooruit, Ellen,’ zei zijn vader ongeduldig. ‘Het doek gaat om half negen op, en ik wil niet weer midden onder de voorstelling binnenkomen.’

‘Welterusten, lieverd!’

‘Welterusten, jongen.’

Hij wierp hun een kus toe toen ze de deur achter zich dichttrokken. Toen ging hij snel weer verder met zijn bladen. Hij nam het inpakpapier dat om zijn nieuwe kostuum had gezeten en verpakte ze er onhandig in. Het werd een groot pakket. Hij bond er een stuk dik, ruw touw omheen. Toen deed hij een stap achteruit en bekeek het. Er mankeerde iets aan, vond hij. Het was niet feestelijk genoeg; het zag er niet uit als een cadeau.

Hij liep naar zijn bureau, rommelde in de laden en haalde er een doos kleurpotloden uit. Met afwisselend rode en groene hoofdletters schreef hij: DIT IS, waarna hij overging op blauw en rood: VOOR JAMIE – VAN TEDDY.

Tevreden borg hij het pakket op voordat Miss Julie

binnenkwam om het licht uit te doen en het raam open te zetten.

Voordat ze de volgende morgen op weg gingen naar het park, pakte hij zijn rode Sky Chief-wagentje, legde zijn pakket erin en bedekte het met speelgoed.

Toen ze bij het park aankwamen, zag Teddy dat het geen moeite zou kosten om bij Miss Julie weg te komen. Ze droeg haar mooiste jurk. Ze was erg opgewonden en had meer lippenstift op dan normaal. Teddy wist dat ze officier O'Flaherty in het park hoopte te ontmoeten. Officier O'Flaherty was Miss Julies verloofde, wat Miss Julie betreft tenminste.

'Nou, Teddy, loop jij maar door en veel plezier, maar denk eraan, Miss Julie ziet je straks bij de speelplaats.'

Hij rende zo hard als hij kon naar het reservoir. Met zijn wagentje kon hij geen stukken afsnijden; dat hobbelde achter hem aan.

Hij zag Frisky en de vrouw op het bankje zitten.

'Zo, je bent op tijd, zie ik,' zei ze lachend toen ze hem zag.

Hij trok de wagen naast het bankje, gooide zijn speelgoed eraf en liet trots zijn pak stripbladen zien.

'O,' riep ze, 'een heel pak! Die krijgt Jamie nooit allemaal uit. Wat zal hij blij zijn, Teddy. Kom hier, dan krijg je een zoen.'

Hij bloosde een beetje toen ze hem op zijn wang zoende.

'Je bent een lief kind,' zei ze zachtjes terwijl ze opstond en haar jas om zich heen trok. 'We hebben Jamie gisteravond naar het ziekenhuis moeten brengen.'

'Kan hij de strips nu niet lezen?' vroeg Teddy bezorgd.

'Jawel,' zei ze met een glimlach. 'Jawel, natuurlijk; dan heeft hij wat afleiding. Ik vraag me alleen af of ik ze wel allemaal kan dragen.' Ze tilde het pakket op en zuchtte vermoeid. Frisky sprong in het rond en trok aan zijn riem, waardoor ze de bladen bijna liet vallen.

'Niet doen, Frisky,' riep Teddy.

'Nou, nogmaals bedankt, Teddy. Ik kan vandaag niet blijven.' Ze zwaaide met haar hand en begon het pad af te lopen. Frisky sribbelde tegen.

'Bent u hier morgen weer?' riep Teddy.

'Ik weet het niet. Misschien,' riep ze terug; toen ging ze een bocht om en verdween.

Hij wilde achter haar aan rennen, met haar meegaan naar het ziekenhuis om Jamie te zien, en met Frisky spelen en weer een zoen op zijn wang van de vrouw krijgen en horen dat hij een lief kind was. Maar hij ging naar de speelplaats waar Miss Julie was en ze gingen naar huis.

De volgende dag in het park ging hij meteen naar het bankje, maar er zat niemand op. Hij wachtte anderhalf uur lang en toen draaide zijn maag om en wist hij ineens zeker dat ze niet zou komen – dat ze nooit meer terug zou komen en dat hij haar nooit meer zou zien, en Frisky ook niet. Hij wilde huilen, maar dat mocht niet van hemzelf.

De volgende dag was zondag en kon hij niet naar het park. 's Morgens ging hij naar de kerk. Toen kwam zijn oma op bezoek, die zich de hele middag druk over hem maakte.

'Als je het mij vraagt, Ellen, is dat kind ziek. Hij doet

de hele middag al vreemd. Ik gaf hem geld om een ijsje te gaan halen en hij zei dat hij dat niet wilde. Hij zei dat hij een hond wilde, een ruwharige hond die hij Frisky kon noemen. Heb je ooit zoiets vreemds gehoord?’

En die avond probeerde zijn vader het uit hem te krijgen.

‘Voel je je soms niet lekker, jongen? Zeg het maar, is er iets mis?’

Teddy tuitte zijn mondje. ‘Nou, papa, het is een hond, een hondje dat Frisky heet... de moeder van een ziek jongetje... Jamie... die...’

Zijn moeder verscheen in de deuropening. ‘Bill, je moet opschieten. De Abbotts verwachten ons om zeven uur voor cocktails.’

Zijn vader stond op, keek op zijn horloge en zei: ‘We praten een andere keer wel verder, jongen.’ Toen liep hij de kamer uit, en even later hoorde Teddy de deur van de flat dichtslaan.

Hij lang languit op bed te huilen toen Miss Julie binnenkwam. Ze was erg opgewonden en haar gezicht was helemaal rood. Ze nam hem in haar armen en aaide hem over zijn hoofd. Hij had haar nog nooit iemand zien troosten. Even vond hij haar bijna aardig.

‘Raad eens, Teddy. O, je raadt het nooit! Raad eens?’

Hij keek op en stopte met huilen. ‘Ik wil niet raden. Ik heb geen zin om te raden. Mijn vader en moeder houden niet van me – niemand houdt van me. Niemand die jij kent in elk geval.’

Miss Julie lachte hem uit.

‘O, wat ben je toch een suffie, Teddy. Dom ventje.’

Nou ja, we gaan allemaal een keer door zo’n periode heen.’

Miss Julie en haar perioden!

‘Maar je hebt nog niet geraden. Nou goed, dan zeg ik het wel. Meneer O’Flaherty heeft me ten huwelijk gevraagd!’ Haar gezicht was één grote glimlach.

‘Heb je ja gezegd?’

Ze stak haar hand uit om een zilveren ring met een steen van amethyst te showen; een verlofingsring, nam Teddy aan.

Toen stond ze op en haastte zich de kamer uit. Ze kwam die avond niet terug om hem in te stoppen of het raam open te zetten.

De volgende morgen werd hij heel vroeg wakker. Er was nog niemand op, zelfs Miss Julie niet, en er kwam geen geluid uit de slaapkamer van zijn ouders of uit die van het dienstmeisje. Stil en behoedzaam kleepte hij zich aan. Toen sloop hij de flat uit en de lange gang door naar de trap. Hij durfde de lift niet te laten komen.

In het park was het koel, maar prachtig. Er was niemand, op één man na die op een bankje lag te slapen. Hij was helemaal in elkaar gekropen en zag er zo koud en hongerig en lelijk uit dat Teddy langs hem spurte zonder nog een keer te durven kijken.

Hij liep naar het reservoir en ging weer op hetzelfde bankje zitten. Hij besloot dat hij daar net zo lang bleef zitten totdat Frisky en Jamies moeder kwamen, ook al duurde dat de hele dag.

Het water was schitterend. Hij fantaseerde dat het een grote oceaan was en dat hij de kapitein was van een

schip dat daar voer terwijl er op de achtergrond muziek klonk, net als in de bioscoop.

Hij zat er al een tijd toen hij de eerste ruiter zag. Hij wist dat de tijd was opgeschoten wanneer de ruiters gingen rijden. Na die eerste volgden er snel veel meer. Hij telde ze als ze langsreden. Hij had veel beroemdheden in het park zien rijden, maar zonder Miss Julie om ze aan te wijzen zag hij geen verschil met gewone mensen.

Toen begonnen de kinderwagens en kindermeisjes te komen. Het was bijna tien uur. De zon stond inmiddels groot en fel aan de hemel. In de lome warmte van de zonnestrallen voelde hij dat hij in slaap viel.

Plotseling hoorde hij gejack en geblaf. Een kleine ruwharige terriër sprong naast hem op het bankje.

‘Frisky... Frisky...’ riep hij uit. ‘Daar ben je!’

Aan het andere eind van de riem zat een lange, magere man vast. Verbouwereerd keek Teddy naar hem op.

‘Hoe heet jij, jongen?’ vroeg de vreemde man.

‘Teddy,’ antwoordde hij met een bang stemmetje.

De man gaf hem een envelop. ‘Dan is deze voor jou, denk ik.’

Teddy scheurde hem haastig open. Er stond iets geschreven met langgerekte, sierlijke letters. Hij had moeite om het te lezen.

Lieve Teddy,

Frisky is voor jou. Jamie zou gewild hebben dat jij hem kreeg.

Er stond geen naam onder. Teddy staaarde er lang naar, tot hij niet meer zag wat er stond. Hij pakte de hond vast en drukte hem uit alle macht tegen zich aan. Hij vond wel een manier om het aan papa en mama uit te leggen.

Toen herinnerde hij zich de man. Hij keek op. Hij keek overal om zich heen, maar de man was weg en hij zag alleen maar het pad en de bomen en het gras en het reservoir dat fonkelde in de ochtendzon.